

Seg tør ikke gaae saa dybt, som jeg kunde have lyst til, med Hensyn til Hovedpunkterne i Lovforslaget; jeg maa — hvad der ogsaa er tilstrækkeligt til at motivere min Afstemning — holde mig til, hvorledes Sagen efter disse to Dages Debat nu maa ansees at foreligge med Hensyn til disse Hovedpunkter. Der findes i Forslaget 5 til 6 Paragrapher, som omhandle den Materie, hvorfra det har hentet sit Navn. Der kan findes endeel Rigtigt og Godt i disse Bestemmelser, men det synes mig, at man maa komme til Erkendelse af, at en saa total Forandring af den hele Medhjælp, der skal have med Hensyn til Tilveiebringelsen af de omhandlede statistiske Data, kan blive i høi Grad bebyrdende og mislig for Communerne og vil derfor ikke af dem blive vel seet, og paa den anden Side — saalænge Forholdene ere, som de nu ere, og det kan man være vis paa, at om Lovforslaget kommer ud eller ikke, ville de bestaaende Forhold gjennem en lang Tid holde sig, — at Præsterne, de kirkelige Embedsmænd, ere bragte i en saadan Berøring med Folket igjennem alle de Livsmomenter, hvorpaa det her kommer an, at det vilde være af den største Betænkelighed at indføre en fuldkommen ukjendt Institution, som ikke paa nogen Maade vilde finde Støtte i Folket og derfor ei være istand til at udrette noget Stort. Dertil kommer jo ogsaa, hvad den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) berørte, at der er et andet meget vigtigt Hensyn, som her maa komme i Betragtning, Hensynet nemlig til Folketællingen og Alt, hvad dermed staaer i Forbindelse, som for Tiden er blevet gjort til Gjenstand for Undersøgelser og Forhandlinger; at derfor ogsaa dette Moment nødvendigviis maatte medtages, naar der skulde være Spørgsmaal om hele denne Sags endelige Ordning, synes mig at være fuldkommen klart. Og jeg kan ikke skjønne Andet, end at et saadant Forslag neppe kunde fremtræde i et uheldigere Tidspunkt end nu, og i et Lovforslag, der for en stor Deel hviler paa den Forudsætning, at hele den øvrige dertil svarende Lovgivning kan komme bagefter. Seer man nu paa det egentlige Hovedparti i Forslaget,

det, som angaaer Ægteflabet, og som omfatter de følgende 10 eller 11 Paragrapher, saa er det dog virkelig klart, at heller ikke med Hensyn hertil kan der være mindste Udsigt til — uanset den Interesse, det kan have, at faae det Kirkelige og Borgerlige theoretisk fuldstændig adskilt fra hinanden ogsaa paa dette Punkt — at det kan vinde Bifald her i Salen. Seg veed ikke, om Nogen har udtalt sig derfor, i saa Fald maa jeg have overhørt det. Jeg hørte vel den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 5te Valgkreds (Reinholdt Jensen) tale Noget derom, og blandt Andet yttrede han, hvis jeg ikke misforstod ham, at han ansaa sig selv incompetent i den Henseende, hvilket han imidlertid ikke behøvede at forsikre efter den Maade, hvorpaa han tog Sagen. Men saameget er vist, at der ikke har viist sig nogen Udsigt til, at man vil vedtage en Bestemmelse som den, at Ægteflabet nødvendigviis skal stee borgerligt; der er tværtimod kommet de stærkeste Udtalelser imod alle de væsentligste Bestanddele af Affnittet i denne Form, og der er ikke den fjerneste Udsigt til Billigelse af Thinget i den Henseende. Det Spørgsmaal er derimod bragt paa Bane, om det ikke vilde være rigtigt at indbrømme dem af Folkekirkens Medlemmer, der frivilligt ønskede at indgaae et borgerligt Ægteflab, Tilladelse dertil, og der er da fra flere Sider, og navnlig er det Tilfældet med den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen), dvælet ved et Punkt, som har været særlig Gjenstand for Forhandling, men som alene gif ud paa, at borgerligt Ægteflab kun i et ganske særegent Tilfælde kunde tillades; om jeg ikke feiler, blev der af Cultusministeren i den Henseende bemærket, hvad der iøvrigt ikke var ukjendt, at der om denne Sag er nedfat en Commission. Det maa iøvrigt ikke lades ubemærket, at dette Spørgsmaal ikke er dukket op hverken under det nærværende eller det foregaaende Cultusministerium, men har en langt længere Fortid; det indskrænker sig heller ikke alene til vort Land, men er en Sag, som stærkt bevæger Gemhytterne omkring i alle protestantiske Lande.